

Agenția Națională pentru
Ocuparea Forței de Muncă

Raport analitic privind ocuparea forței de muncă și tendințele pieței muncii 2022

Observatorul pieței muncii

Cuprins

Capitolul I. Prezentare generală a contextului macroeconomic	3
Indicatori macroeconomici	3
Capitolul II. Piața forței de muncă (conform datelor BNS)	4
2.1. Caracteristicile demografice ale populației	4
2.2. Piața forței de muncă conform indicatorilor ocupaționali	6
2.2.1. <i>Populația de 15 ani și peste după participarea la activitatea economică</i>	6
2.2.2. <i>Populația în afara forței de muncă</i>	11
2.2.3. <i>Tinerii NEET</i>	12
2.2.4. <i>Ocuparea informală</i>	13
2.3. Piața forței de muncă conform datelor administrative ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).....	13
2.3.1. <i>Analiza șomajului înregistrat</i>	13
2.3.2. <i>Șomeri plasați în câmpul muncii</i>	16
2.3.3. <i>Locuri vacante</i>	17
2.3.4. <i>Salarii</i>	20
Capitolul III. Politicile pieței muncii	20
3.1. <i>Măsuri active ale pieței muncii</i>	20
3.2. <i>Măsuri pasive ale pieței muncii</i>	22
Capitolul IV. Concluzii	22

Capitolul I. Prezentare generală a contextului macroeconomic

Indicatori macroeconomici

Economia națională în anul 2022 a fost afectată de creșterea prețurilor externe, războiul din apropierea graniței cu Republica Moldova, perturbările lanțurilor de aprovizionare, care au impact negativ asupra cererii externe și interne. Evoluțiile social-economice înregistrate pe parcursul anului 2022 au fost influențate negativ de situația regională fără precedent, provocată de războiul din țara vecină și criza energetică. În plus, anul 2022 a fost marcat și de o secetă severă, care a compromis o bună parte din producția vegetală, cu efectele implicite asupra sectorului zootehnic, prețurilor de consum, exporturilor, aprovizionarea industriei alimentare cu materie primă etc. În anul 2022, conform datelor preliminare, PIB a constituit 272,6 miliarde de lei, prețuri curente de piață, fiind în descreștere, în termeni reali, cu 5,9% față de anul 2021.

Criza energetică, războiul din țara vecină, creșterea prețurilor sunt factorii de bază ce au diminuat producția industrială cu 5,1% în anul 2022. Industria prelucrătoare este ramura cea mai afectată de conflictul din regiune și efectele pandemiei, descreșterea căreia (- 4,5%) a produs cel mai mare impact negativ asupra sectorului industrial. De asemenea, sectorul energetic este în declin (-8,4%), fiind puternic afectat de creșterea prețurilor la resursele energetice. Este negativ și rezultatul industriei extractive (- 4,9%), fiind influențat de descreșterea activității de construcții.

Seceta severă din vara anului 2022 a influențat grav sectorul agricol. Producția globală agricolă în toate categoriile de gospodării în anul 2022 a fost inferioară celei obținute în anul 2021 cu 29,8% (în prețuri comparabile). Micșorarea producției agricole a fost determinată de scăderea atât a producției vegetale cu 36,8%, precum și a producției animaliere cu 2,6%.

Sectorul transportului rămâne în creștere. În ianuarie-decembrie 2022 cifra de afaceri în sector s-a majorat cu 51,5% (în termeni nominali): transportul auto – cu 49,2%, transportul feroviar cu 41%, transportul naval de 2 ori și transportul aerian de – 1,6 ori. Factorii esențiali care influențează pozitiv sectorul transporturilor sunt intensificarea acordurilor de cooperare internațională și creșterea cererii din partea populației pentru serviciile de transport public.

Diminuarea veniturilor reale ale populației și reducerea cererii de consum mențin comerțul de bunuri cu amănuntul pe o traiectorie constant descendentă. În anul 2022 comerțul de bunuri cu amănuntul a înregistrat o descreștere de 1,8% (în termeni reali), inclusiv în luna decembrie cu 5,6%. În perioada de referință s-a diminuat cererea pentru echipamente informatice și telecomunicații (- 49,2%), produse alimentare, băuturi și tutun (- 47,7%), produse casnice (- 23,8%), alte bunuri (-3,7%).

Investițiile s-au diminuat în anul 2022. Volumul investițiilor în active imobiliare s-a diminuat cu 11,6%, însumând cca 31,9 mild. lei. Micșorarea investițiilor străine (- 33,1%), investițiilor finanțate din credite și împrumuturi externe (cu 31,3%), precum și investițiilor proprii ale agenților economici (- 6,3%) au constituit factorii de bază care au influențat diminuarea investițiilor. Totodată, investițiile finanțate din împrumuturi interne rămân în creștere (+1%), dar temperându-și semnificativ creșterea comparativ cu perioadele precedente.

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională s-a diminuat în termeni reali. În anul 2022 câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională a constituit 10529 lei și s-a majorat cu 15,5% în termeni nominali față de anul 2021. În termeni reali câștigul salarial s-a diminuat cu 10,3%. Exprimat în valută străină acesta a constituit cca 529 euro sau 557 dolari SUA. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 8844,6 lei, creștere cu 13,6% în termeni nominali. În termeni reali a scăzut cu 11,7%. În sectorul real al economiei – 11127 lei și s-a majorat cu 16% în termeni nominali, iar în termeni reali a scăzut cu 9,9%, cu 12,4% în termeni nominali și cu 6,9%, în termeni reali față de anul 2021. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 7786,6 lei, fiind în creștere cu 6,5%, iar în sectorul real – 9595 lei și s-a majorat cu 14,2%, respectiv (în termeni nominali). Mărirea **minimului de existență** pentru

semestrul I, 2022 a constituit în medie pe lună pentru o persoană **2485** lei, în creștere față de semestrul I, 2021 cu **16,9%** (în termeni nominali).

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară a înregistrat valoarea de 3,1%, comparativ cu anul 2021 aceasta s-a redus (3,1%).

La sfârșitul anului 2022 rata inflației în Moldova a fost de **30,24%**, ceea ce reprezintă o cifră record pentru republică în acest secol. Comparativ cu 2021 (13,94%), indicele prețurilor de consum a crescut de peste două ori. Inflația medie anuală a fost de 28,7%, față de **5,1%** în 2021.

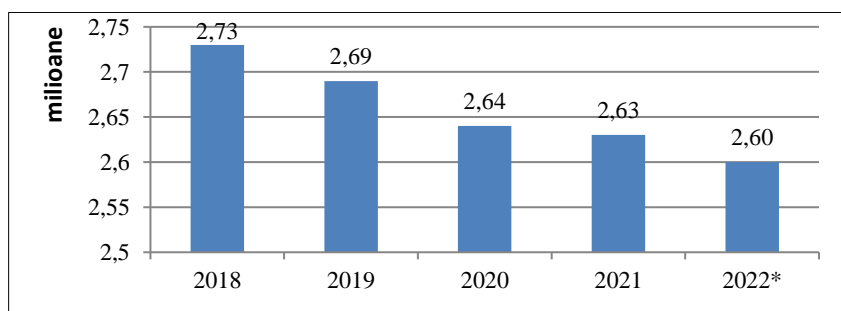
Capitolul II. Piața forței de muncă (conform datelor BNS)

2.1. Caracteristicile demografice ale populației

Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS), numărul preliminar al populației Republicii Moldova cu reședința obișnuită (populație rezidentă, care cuprinde persoanele care au locuit în ultimele 12 luni pe teritoriul Republicii Moldova (indiferent de absențele temporare)) la 01.01.2022, a constituit **2604,0 mii** persoane, în scădere cu **22,9** mii persoane (cu 0,9%) față de începutul anului precedent.

Populația feminină, la fel ca și în anii precedenți, este dominantă. Conform estimărilor, la începutul anului 2022, populația feminină a constituit **1362,8** mii persoane sau **52,3%** din populația țării. Totodată, populația masculină a reprezentat **1241,2** mii persoane sau **47,7%** din populația țării.

Fig. 2.1.1. Populația cu reședință obișnuită, la 1 ianuarie (2018-2022)¹

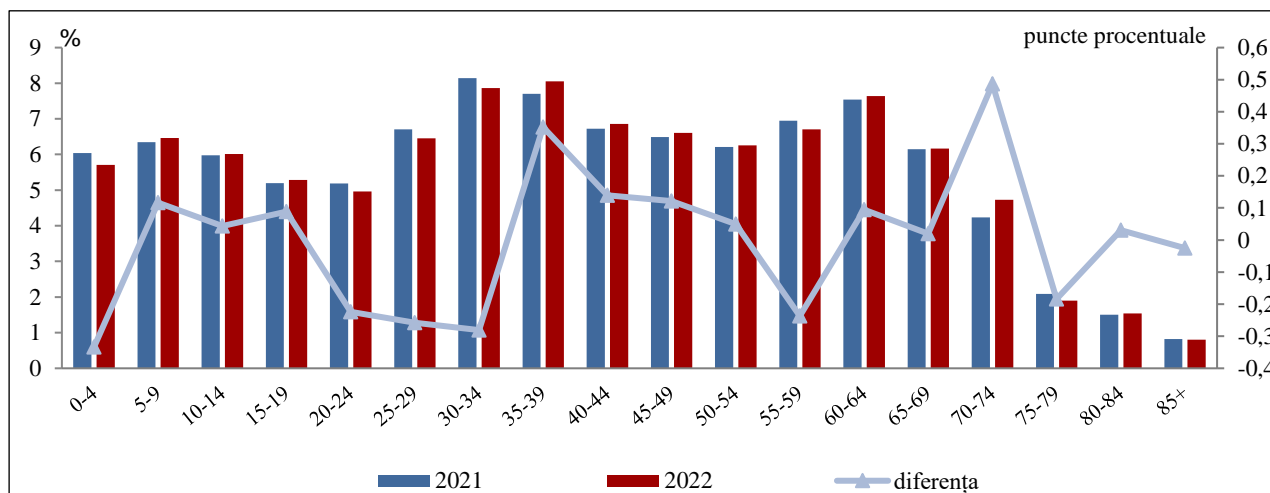

Sursa: BNS

În structura pe grupe de vârstă a populației cu reședință obișnuită la 01.01.2022, cea mai mare pondere, de **8,1%**, au avut-o persoanele din grupa de vârstă 35-39 de ani, fiind într-o ușoară creștere (cu 0,4 p.p.), comparativ cu anul precedent (7,7%) la începutul anului 2021, aceasta fiind urmată de grupa de vârstă 30-34 de ani cu o pondere de **7,9%**, sau cu **0,3 p.p.** mai puțin decât ponderea acestei grupe de vârstă în anul precedent. Din grupele de vârstă tinere și mature, grupa de vârstă de 20-24 ani a înregistrat ponderea cea mai mică de **- 5%** (Figura 2.1.2).

¹ Datele cu privire la numărul populației cu reședință obișnuită în Republica Moldova pe sexe și grupe de vârstă la 1 ianuarie 2022 sunt provizorii.

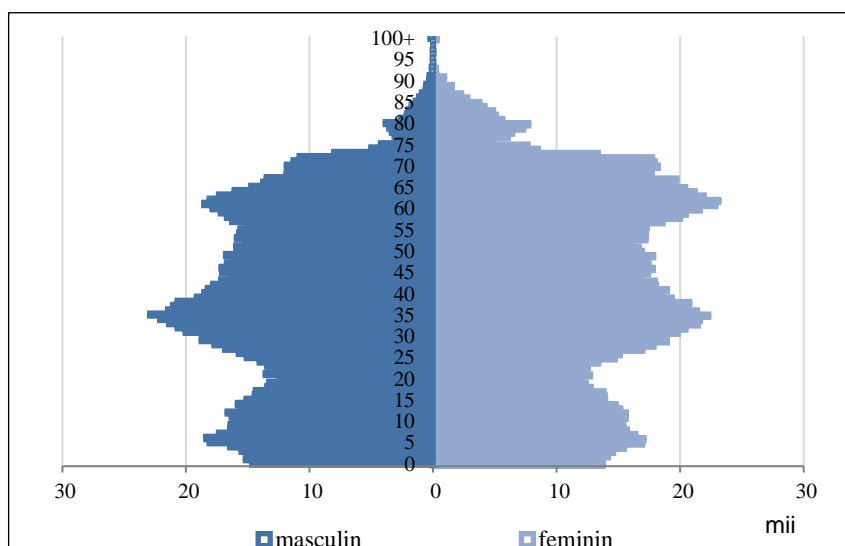
Fig. 2.1.2. Distribuția populației cu reședință obișnuită, pe grupe de vârstă, la 1 ianuarie 2021 și 2022, %

Sursa: BNS

Numărul estimat al populației cu reședință obișnuită în Republica Moldova la începutul anului 2022, relevă în continuare tendința de îmbătrânire a populației prin creșterea proporțiilor de adulți și vârstnici, în timp ce proporțiile de copii și adolescenți fiind în continuă scădere.

Fig. 2.1.3. Populația cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2022, pe vârste și sexe (date provizorii)

Sursa: BNS

Pe categorii majore de vârstă, contingentul persoanelor în vârstă aptă de muncă constituie cea mai înaltă pondere în totalul populației. La 01.01.2022, grupa de vârstă 15-64⁵ de ani avea un efectiv de **1736,4** mii persoane, sau **66,7%** din populația totală. Valoarea acestui indicator pentru populația în vârstă aptă de muncă conform legislației naționale (16-58 ani pentru femei și 16-62 ani pentru bărbați) a fost de **59,2%**.

Vârsta medie a populației la 1 ianuarie 2022, a crescut cu 0,2 ani comparativ cu anul precedent (de la 39,5 ani la 39,7 ani). Vârsta medie a populației feminine a constituit 41,5 ani, fiind cu 3,7 mai mare față de vârsta medie a populației masculine (37,8 ani).

Piramida populației la începutul anului 2022 arată clar un model de micșorare a populației la vârstele de 36-56 ani, ceea ce reflectă efectul cumulativ al ratelor migrației nete negative pentru adulții tineri din ultimele decenii.

Coeficientul îmbătrânirii populației (populația în vârstă de 60 de ani și peste la 100 locuitori) pentru anul 2022 este estimat la **22,8** persoane la 100 locuitori, comparativ cu 22,3 persoane în anul 2021.

2.2. Piața forței de muncă conform indicatorilor ocupaționali

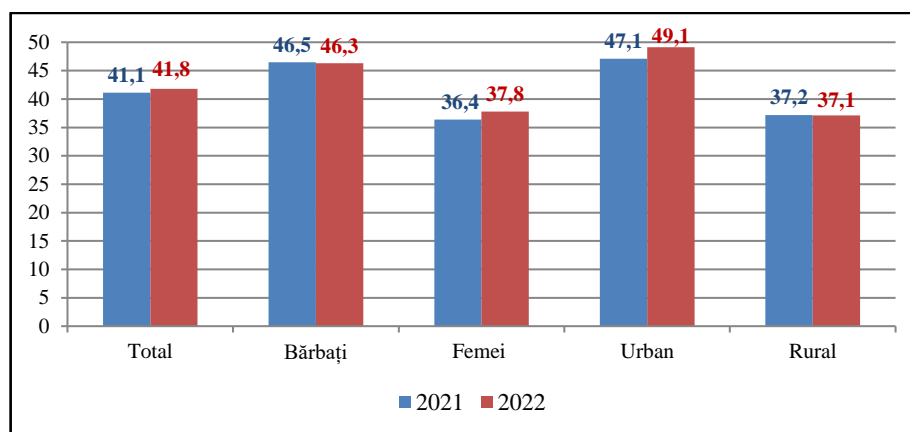
2.2.1. Populația de 15 ani și peste după participarea la activitatea economică (forța de muncă, populația ocupată și șomerii)

Participarea la forța de muncă. Conform rezultatelor Anchetei forței de muncă (AFM), în anul 2022 forța de muncă (populația activă), care include populația ocupată plus șomerii, a constituit **890,0 mii** persoane, fiind în creștere cu **2,1%** față de anul 2021 (871,6 mii).

Ponderea bărbaților (51,7%) în cadrul forței de muncă a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor, (48,3%), iar ponderea persoanelor economic active din mediul rural a fost mai mare ca ponderea din mediul urban (54,1% și, respectiv, 45,9%).

Rata de participare la forța de muncă a populației de 15 ani și peste (proporția forței de muncă de 15 ani și peste în populația totală de aceeași categorie de vârstă a constituit – **41,8%**, fiind în creștere față de valoarea anului precedent (în anul 2021 – 41,1%). Acest indicator a atins valori mai înalte în rândul bărbaților – **46,3%**, în comparație cu femeile – **37,8%**. Ratele respective pe medii au constituit – **49,1%** în mediul urban și – **37,1%** în mediul rural. Pentru categoria de vârstă 15-29 ani, rata de participare la forța de muncă a constituit – **30,0%**, la persoanele de 15-34 ani – **38,6%** și la grupa de vârstă de 15-64 ani – **49,9%**. Valoarea acestui indicator pentru populația în vârstă de muncă conform legislației naționale a fost de – **53,5%**.

Fig. 2.2.1.1. Rata de participare la forța de muncă pe sexe și medii, anii 2021 și 2022, %

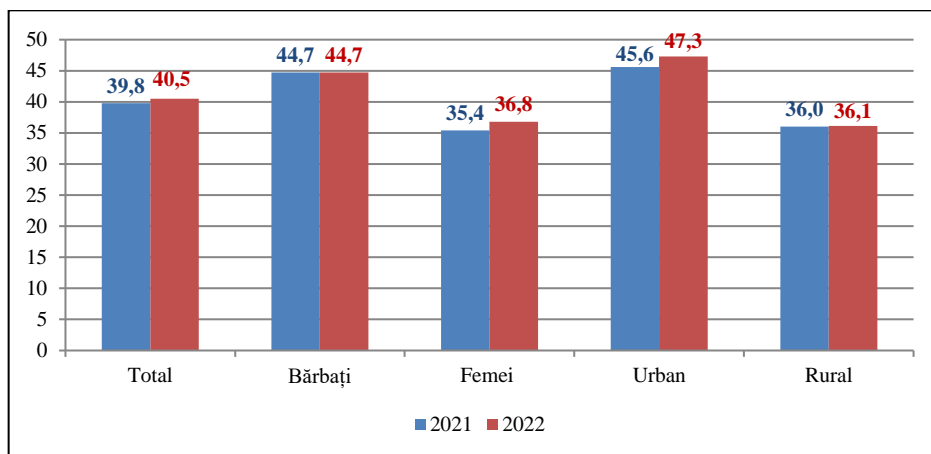

Sursa: BNS

Populația ocupată pentru anul 2022 a constituit **862,3 mii** persoane, înregistrând o creștere de **2,2%**, comparativ cu anul precedent. Ca și în cazul populației economic active, ponderea bărbaților este mai mare față de cea a femeilor (51,5% bărbați și 48,5% femei), iar ponderea persoanelor ocupate din mediul rural a fost mai mare (54,4%) față de cea a persoanelor ocupate din mediul urban (45,6%).

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția persoanelor ocupate în vârstă de 15 ani și peste față de populația totală din aceeași categorie de vârstă) a fost de **40,5%**, fiind în creștere față de nivelul anului precedent (39,8% în 2021). Rata de ocupare a bărbaților (44,7%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor (36,8%). În distribuția pe medii de reședință acest indicator a avut valoarea de **47,3%** în mediul urban și **36,1%** în mediul rural. Rata de ocupare a populației în vârstă aptă de muncă 15-64 ani a fost de **48,4%**, iar în categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a înregistrat valoarea de **28,3%** (Figura 2.2.1.2).

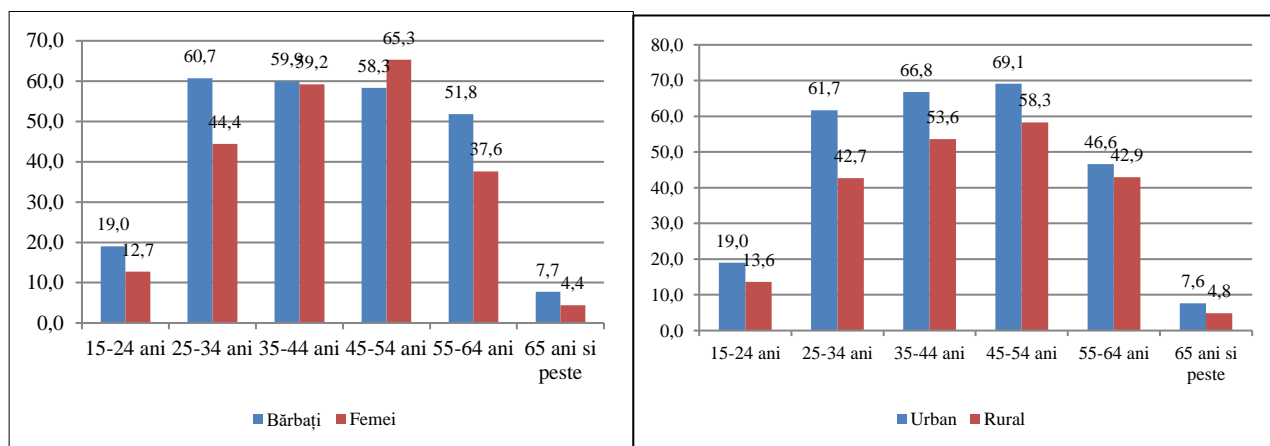
Fig. 2.2.1.2. Rata de ocupare pe sexe și medii, anii 2021 și 2022, %

Sursa: BNS

Analiza ratelor de ocupare pe grupe de vârstă evidențiază cele mai mari discrepante la persoanele cu vârsta de 25-34 ani atât pe sexe (cu 16,3 p.p. discrepanță mai mare pentru bărbați), cât și pe medii de reședință (cu 19,0 p.p. mai mare pentru mediul urban). Totodată, în aspect de gen, diferențe mari sunt înregistrate și la grupa de vârstă 55-64 ani (cu 14,2 p.p. mai mare pentru bărbați), iar după medii de reședință și la grupa de vârstă 35-44 ani (cu 13,2 p.p. mai mari pentru urban). O rată de ocupare mai mare la femeii față de bărbați se înregistrează doar la persoanele cu vârsta cuprinsă între 45-54 ani (cu 7,0 p.p.) (Figura 2.2.1.3).

Fig. 2.2.1.3. Rata de ocupare pe sexe și medii, 2022, %

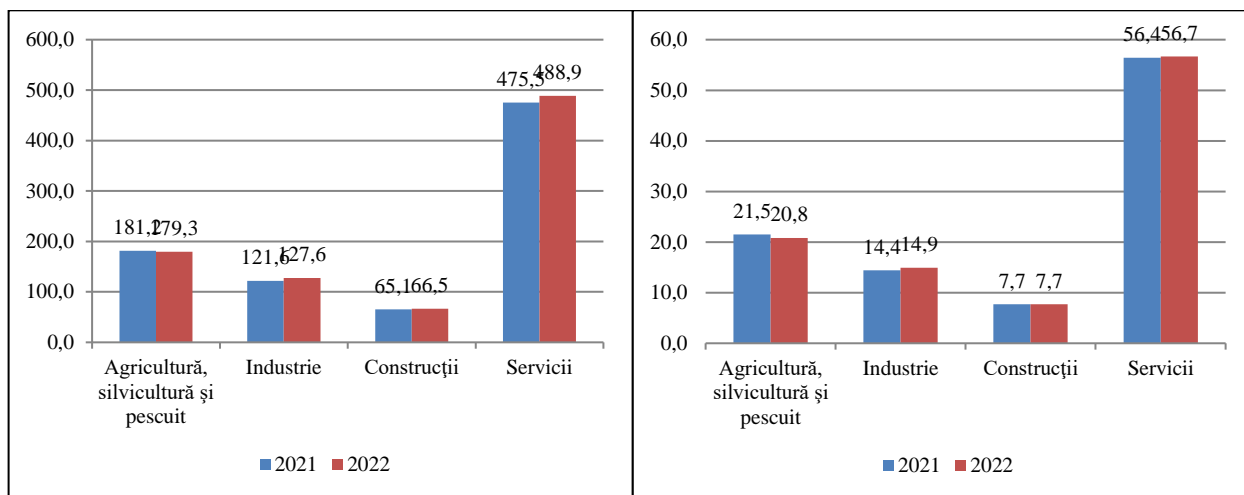

Sursa: BNS

Din distribuția pe **activități economice** se observă, că în sectorul agricol au activat **20,8%** sau **179,3** mii persoane, fiind în descreștere cu **2,0 mii** persoane, comparativ cu anul 2021 (181,2 mii și respectiv 21,5%).

În activitățile non-agricole au activat **79,2%**, fiind în creștere cu **0,7 p.p** comparativ cu anul 2021. Ponderea persoanelor ocupate în *Industrie* a constituit – **14,8%** (în anul 2021–14,4%), inclusiv în *Industria prelucrătoare* –12,4%, (în 2021 – 11,9%), iar în *Construcții* – **7,7%** (în 2021 - 7,7%). În sectorul *Servicii* au activat 56,7% din totalul persoanelor ocupate, ponderea acestora fiind în creștere comparativ cu anul 2021 (56,4%) (Figura 2.2.1.4).

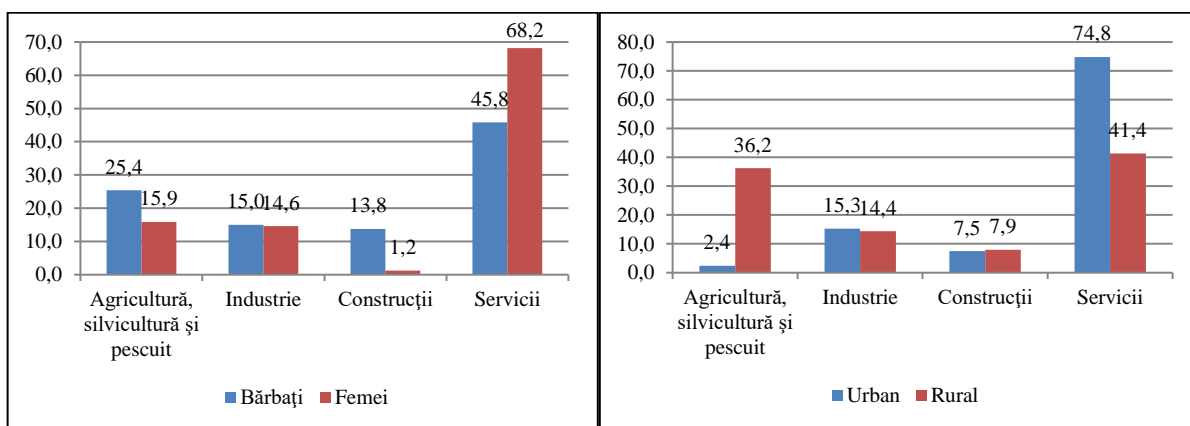
Fig. 2.2.1.4. Distribuția populației ocupate după activități economice, anii 2021 și 2022

Sursa: BNS

Activitățile economice, unde ponderea femeilor este predominantă sunt: *Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Activități de cazare și alimentație publică, Administrație publică și apărare, Învățământ, Sănătate și asistență socială*. Dintre toate activitățile non-agricole, sectorul *Servicii* înregistrează cele mai înalte discrepanțe în populația ocupată în aspect de gen (cu 22,4 p.p. mai mare pentru femeile ocupate) și pe medii de reședință (cu 33,4 p.p. mai mare pentru populația ocupată din mediul urban) (Figura 2.2.1.5).

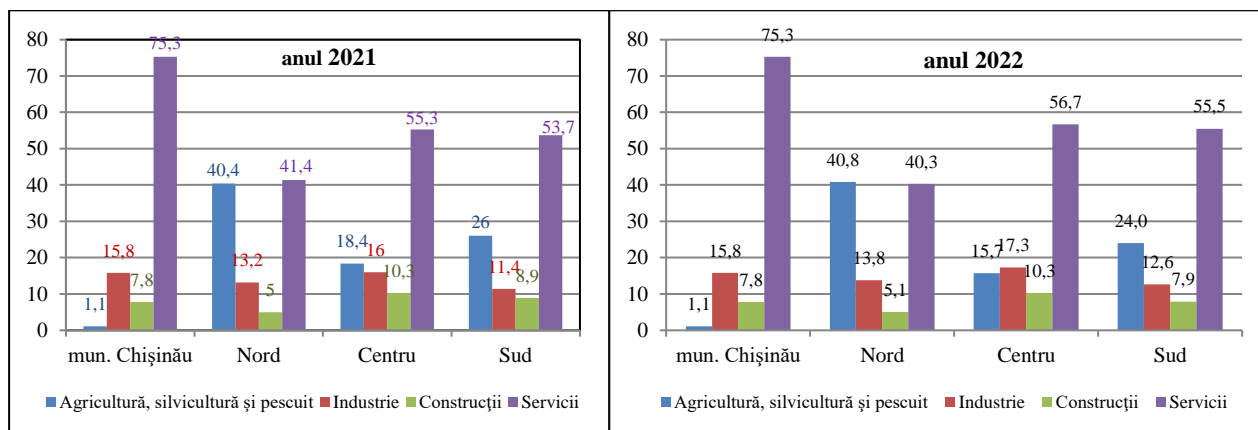
Fig. 2.2.1.5. Distribuția populației ocupate pe activități economice, sexe și medii 2022

Sursa: BNS

În aspect teritorial, **28,5%** din populația ocupată activează în municipiul Chișinău. La o diferență relativ mică de **31,7%** din total ocupare, se situează regiunea Nord, urmată de regiunea Centru cu **25,7%** și regiunea Sud, respectiv, cu **14,1%**.

Fig. 2.2.1.6. Distribuția populației ocupate pe regiuni statistice și după activități economice, 2021-2022%

Sursa: BNS

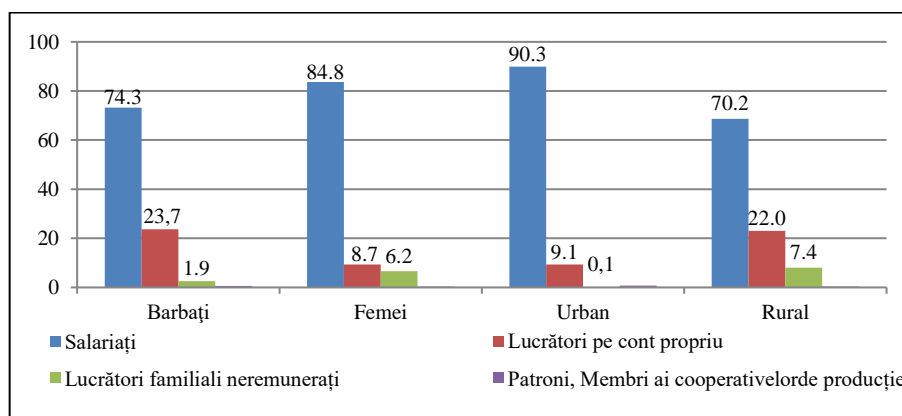
Analiza repartizării ocupării după activitățile economice relevă faptul că domeniul *Servicii* predomină în toate regiunile statistice, înregistrând valori cuprinse între **41%** și **75%**, domeniile *Industriei* și *Construcțiilor* au o pondere mai mare în regiunea Centru (17,3% *Industrie* și respectiv, 10,3% *Construcții*), iar domeniul *Agricultură, silvicultură și pescuit* – în regiunea Nord (40,8%) (Figura 2.2.1.6). Comparativ cu anul precedent populația ocupată a crescut în regiunea Centru în domeniul *Servicii*.

Repartizarea populației ocupate pe **forme de proprietate** arată că sectorul privat a absorbit 71,2% din populația ocupată, și numai **28,8%** sectorul public.

Structura populației ocupate după **statutul profesional** relevă că marea majoritate a populației ocupate o constituie salariații – **79,4%** din total ocupate (2021-78,2%), urmați de lucrătorii pe cont propriu (16,1%) și lucrătorii familiari neremunerați (4%). Majoritatea absolută a salariaților (89,8%) au fost angajați pe o perioadă nedeterminată de timp.

În funcție de sexe, femeile înregistrează ponderi mai mari în rândul salariaților și lucrătorilor familiari neremunerați, iar bărbații în rândul lucrătorilor pe cont propriu. În funcție de medii de reședință, salariații predomină în mediul urban și lucrătorilor pe cont propriu din mediul rural. (Figura 2.2.1.6).

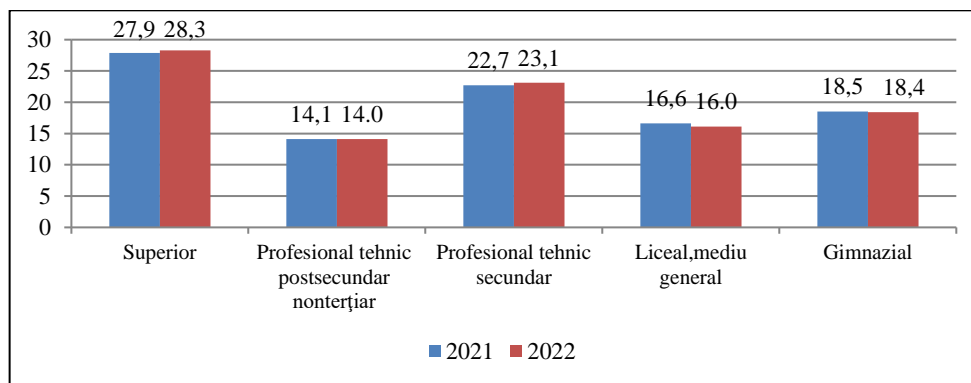
Fig. 2.2.1.6. Distribuția populației ocupate după statutul profesional, pe sexe și medii, 2022,%

Sursa: BNS

Analizând repartizarea populației ocupate după nivelul de studii, se observă că ponderile cele mai mari reveneau persoanelor cu nivel superior de instruire – **28%** (dintre care 53% erau femei) și celor cu nivel profesional tehnic secundar – **23%** (dintre care 31% erau femei). Ponderea persoanelor cu nivel profesional tehnic postsecundar nonterțiar a constituit – **14%** (dintre care 61% erau femei), iar a celor cu nivel liceal/mediu/general – **16%** și gimnazial, respectiv – **18%**.

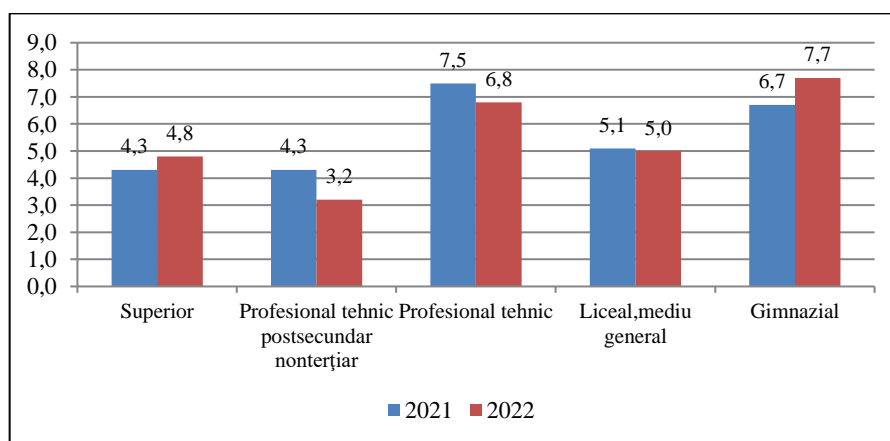
Fig. 2.2.1.7. Populația ocupată după nivelul de instruire anii 2021 și 2022 (%)

Sursa: BNS

Numărul **șomerilor BIM** în anul 2022 a constituit **27,7 mii** persoane, fiind în ușoară descreștere comparativ cu anul precedent. Din repartizarea șomerilor BIM după studii, se observă că ponderile cele mai înalte o au cei cu nivelul profesional-tehnic și gimnazial **24,5%** și respectiv **27,8%**. În totalul șomerilor, absolvenții învățământului superior dețineau o pondere de **17%**, fiind în creștere cu 2 p.p față de anul 2021.

Fig. 2.2.1.8. Distribuția șomerilor BIM după nivelul de instruire 2021-2022, mii persoane

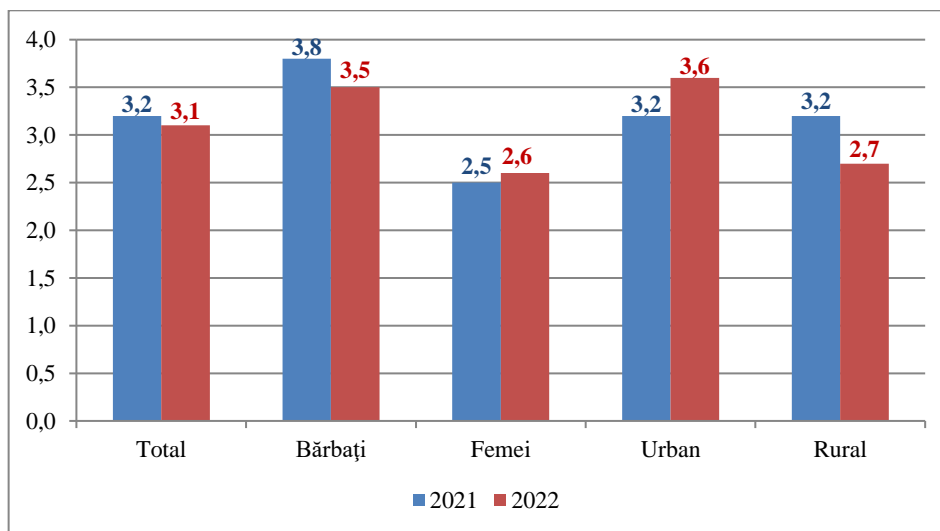

Sursa: BNS

Dacă, ne referim la distribuția șomerilor pe grupe de vârstă putem constata, că cea mai mare pondere o deține grupa de vârstă 35-44 ani (25%), urmată de grupa de vârstă 45-54 ani cu **23%**, iar grupele de vârstă 15-24 ani și 25-34 ani au o pondere a câte **18%**. Repartizarea pe sexe și medii a șomerilor relevă că, în anul 2022, preponderent în numărul total al șomerilor erau bărbații (59%) iar în aspect rural-urban ponderile au fost diferențiate (51% în urban față de 49% în rural).

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară a înregistrat valoarea de **3,1%**, comparativ cu anul 2021 aceasta s-a redus (3,1%). Rata șomajului la bărbați a fost de **3,5%**, iar la femei de **2,6%**, în mediul urban – **3,6%** și în mediul rural – **2,7%**. În funcție de vârstă, cea mai înaltă rată de **10,7%** a fost înregistrată la tinerii cu vârsta de 15-24 ani, iar în categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a avut valoarea de **5,6%**.

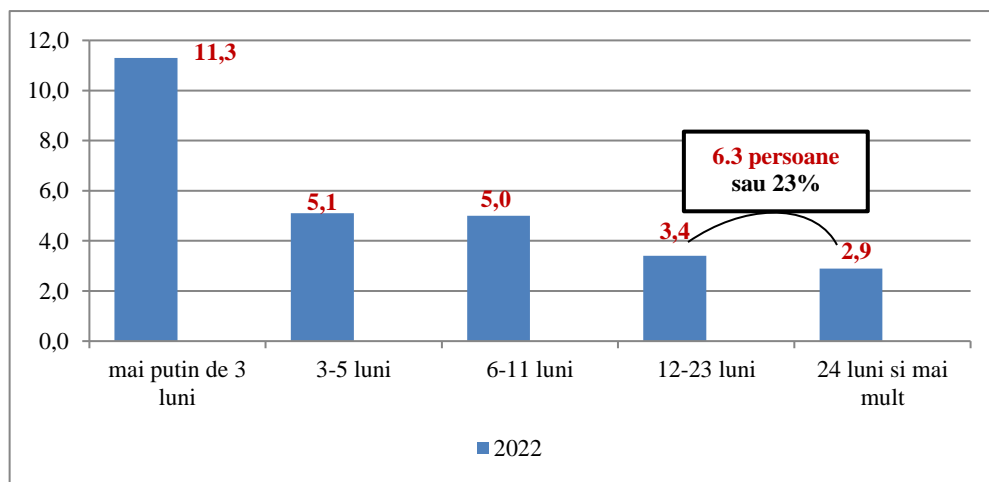
Fig. 2.2.1.9. Rata șomajului pe sexe și medii, anii 2020 și 2021, %

Sursa: BNS

Analiza șomerilor BIM după durata aflării în șomaj ne oferă informații despre tendințele disponibilității șomerilor de a-și găsi un loc de muncă. Șomerii care s-au aflat în șomaj de lungă durată (12 luni și peste) au reprezentat **23% (6,3 mii)** din totalul șomerilor, din care bărbații aflați în șomaj de lungă durată reprezentau 59%, iar femeile 41%. Pe medii de reședință proporțiile au fost destul de distorsionate, în mediul rural șomerii de lungă durată au constituit **56%**, iar în mediu urban **44%**. Ponderea cea mai mare din totalul șomerilor de lungă durată **1,9 mii** persoane a constituit-o șomerii cu vârsta 45-54 ani.

Fig. 2.2.1.10. Distribuția șomerilor după durata șomajului în anul 2022, mii persoane

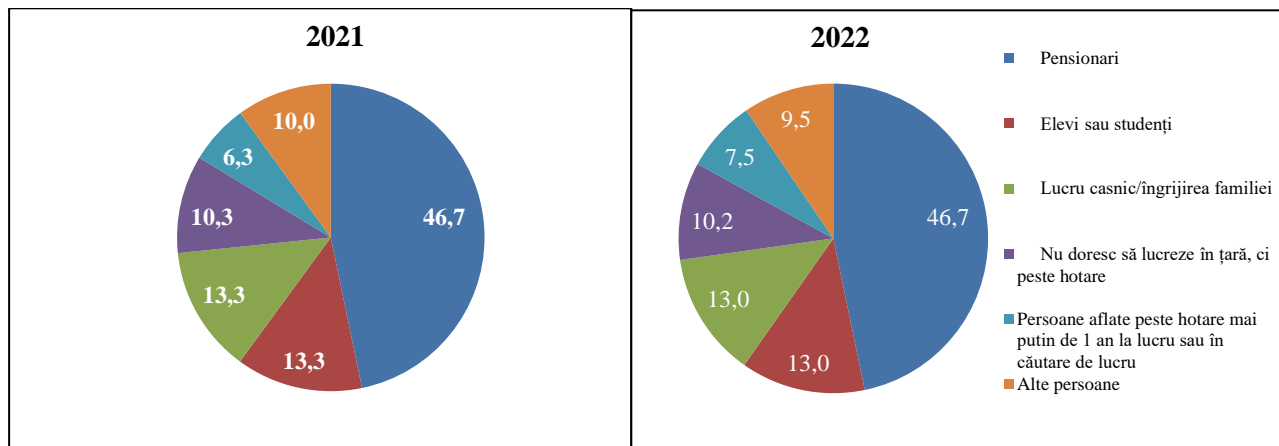

Sursa: BNS

2.2.2. Populația în afara forței de muncă.

Populația în afara forței de muncă de 15 ani și peste, în anul 2022, a constituit **1240,1 mii** persoane sau **58,2%** (rata de inactivitate) din totalul populației de aceeași categorie de vârstă, fiind la nivelul anului 2021 (1248,9 mii și, respectiv, 59,7% din total populație). În funcție de sexe, ponderea femeilor (57,0%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a bărbaților (43,0%), iar ponderea persoanelor inactive din mediul rural a fost mai mare ca ponderea din mediul urban (65,9% și, respectiv 34,1%).

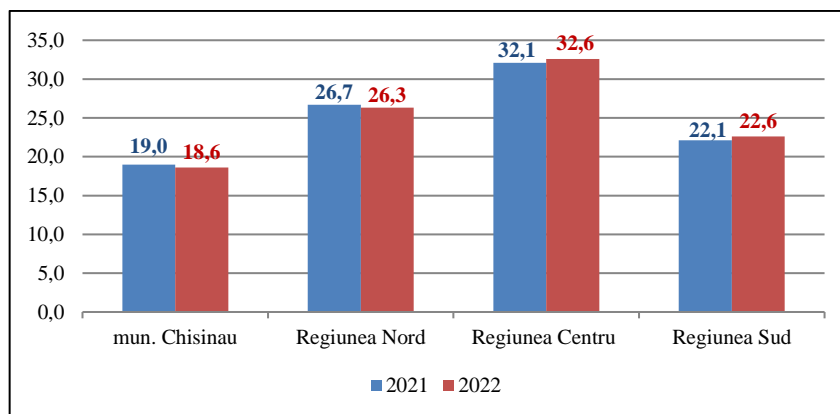
Fig. 2.2.2.1. Populația în afara forței de muncă după categorii, anii 2021 și 2022, %

Sursa: BNS

Repartizarea persoanelor inative de 15 ani și peste pe categorii de inactivitate arată că cea mai mare pondere, peste **46,7%**, revine categoriei de **pensionari**. Aceștia sunt urmași de grupul **elevilor și studenților** (13,1%) și grupul **persoanelor care îngrijesc de familie** (persoanele casnice 13,0%). În rândul altor persoane inative se mai regăsesc persoanele care nu lucrează și nu caută un loc de muncă în Moldova, deoarece **au un loc de muncă peste hotare sau care planifică să lucreze peste hotare** (10,2% comparativ cu 10,3% în 2021). Un alt grup îl formează persoanele (declarate de gospodării) ca fiind **plecate peste hotare la lucru sau în căutare de lucru pentru o perioadă mai mică de un an** (7,5% sau 93,0 mii), numărul celor din urmă fiind în descreștere cu **17,6%** față de anul 2021 (respectiv, 6,3% sau 79,0 mii). Restul este format din alte categorii de populație în afara forței de muncă (Figura 2.2.2.1). În aspect de regiune populația în afara forței de muncă denotă o descreștere comparativ cu anul precedent, majoritatea fiind concentrată în zona Centru și mun. Chișinău (Figura 2.2.2.2).

Fig. 2.2.2.2. Populația în afara forței de muncă pe regiuni statistice, anii 2021 și 2022, %

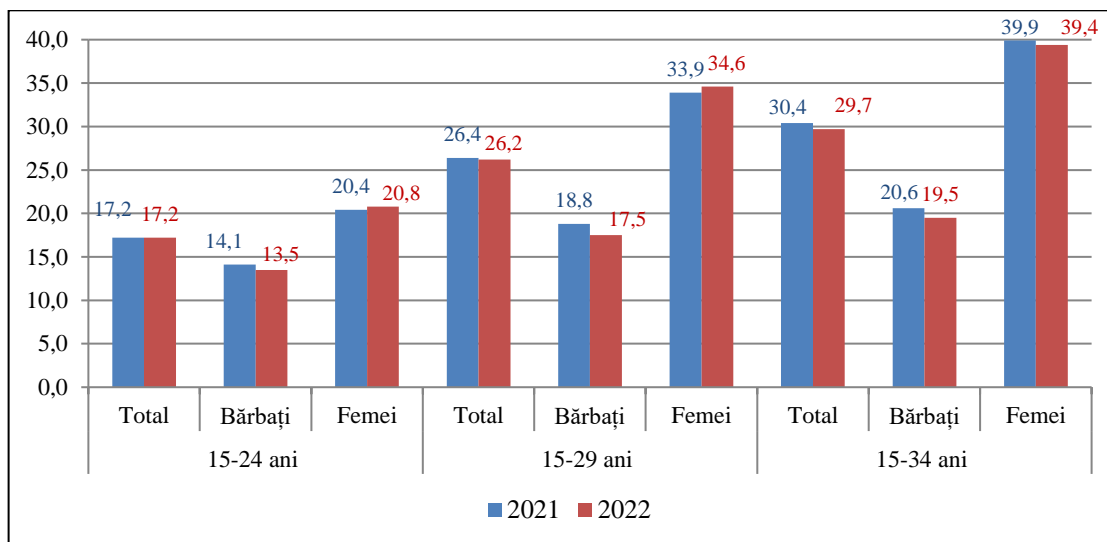

Sursa: BNS

2.2.3. Tinerii NEET.

Un indicator foarte important în analiza pieței muncii este categoria tinerilor NEET (tinerii care nu sunt angajați și nici nu sunt cuprinși în procesul de învățământ sau de instruire). În anul 2022, numărul tinerilor NEET a constituit **190,3 mii** persoane din care **17,2%** erau din rândul tinerilor cu vârsta de 15-24 ani, **26,2%** din rândul tinerilor de 15-29 ani și respectiv **29,7%** din rândul celor de 15-34 ani. Comparativ cu anul 2021, acest indicator s-a micșorat puțin pentru vârstele 15-29 ani și 15-34 ani, iar pentru vârsta de 15-24 ani ponderea a rămas aceeași. (Figura 2.2.3.1).

Fig. 2.2.3.1. Ponderea tinerilor NEET pe grupe de vârstă și sexe, anii 2021 și 2022, mii persoane

Sursa: BNS

2.2.4. Ocuparea informală.

Munca nedeclarată⁷ în rândul salariaților a constituit **6,2%**, fiind în scădere față de nivelul anului precedent (6,6% în 2021). Practica de angajare fără perfectarea contractelor individuale de muncă (în baza unor înțelegeri verbale) este mai frecventă printre bărbați (8,3%), decât printre femeii (4,3%). Cele mai mari ponderi ale salariaților, care lucrează doar în baza unor înțelegeri verbale, sunt estimate în agricultură (60,8%), construcții (15,7%), comerț (8,8%) și alte activități de servicii (3,2%).

În **sectorul informal** în anul 2022 activau **141,3** mii persoane sau **16,4%** din totalul persoanelor ocupate în economie (în anul 2021 - 16,9%). Ponderea persoanelor care au avut un **loc de muncă informal** a constituit **22,0%** din totalul persoanelor ocupate (în anul 2021 - 22,8%). În sectorul agricol ocuparea informală a constituit **63,4%** (în anul 2021 - 65,0%), iar în sectorul non-agricol - **11,1%** (în anul 2021 - 11,3%). Cea mai mare pondere a persoanelor ocupate informal în activitățile non-agricole este înregistrată în *Construcții* (66,3% din totalul persoanelor ocupate în construcții).

Din numărul persoanelor ocupate informal, salariații au alcătuit **23,8%**. Din totalul salariaților - **6,6%** au avut un loc de muncă informal și, în același timp, au primit salariul „în plic”, iar cele mai mari ponderi ale acestora se estimează pentru activitățile din *Agricultură* (62,2%), *Construcții* (15,9%) și *Comerț* (7,8%) și *Alte activități de servicii* (3,4%).

2.3. Piața forței de muncă conform datelor administrative ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

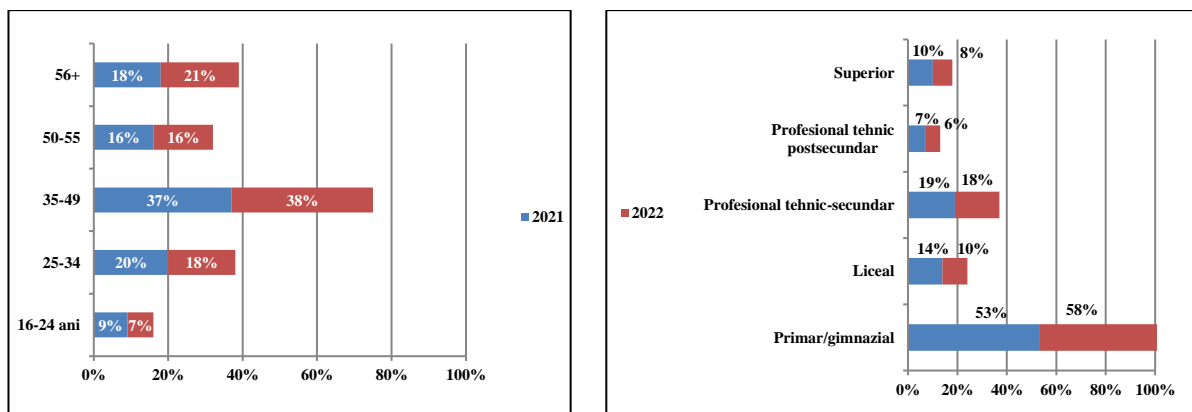
2.3.1. Analiza șomajului înregistrat. Conform bazei de date ANOFM, pe parcursul anului 2022 au fost înregistrați cu statut de șomer **35 mii** persoane în căutarea unui loc de muncă, ceea ce a constituit o scădere cu **6%** față de anul 2021.

Din numărul total al șomerilor înregistrați pe parcursul anului 2022 - **68%** nu aveau o calificare profesională, ceea ce constituie cu **2 p.p.** mai mult ca în 2021 (66%). În dinamică, pe parcursul ultimilor ani se atestă o creștere a numărului de șomeri înregistrați, care nu au o calificare profesională.

Analizând structura șomerilor înregistrați pe grupe de vârstă, se constată că cei mai mulți șomeri au fost cu vârsta cuprinsă între 35-49 ani (**38%**), urmați de cei cu vârsta 56+ ani (**21%**), 26-34 ani (**18%**), 50-55 ani (**16%**) și cei de 16-24 ani (**7%**). Comparativ cu anul 2021, a crescut cu 3 p.p. ponderea șomerilor cu vârsta 50+ ani, iar a celor cu vârsta de 26-34 ani și 16-29 ani a scăzut cu câte 2 p.p. Pe parcursul ultimilor ani se observă o tendință de scădere a ponderii persoanelor tinere, care se

înregistrează la subdiviziunile teritoriale în căutarea unui loc de muncă și o creștere a celor mai în vârstă (50+ ani). Aceasta se datorează faptului că persoanele tinere își găsesc mai ușor un loc de muncă, având mai multe abilități și posibilități de căutare a unui loc de muncă și nu necesită suport din partea subdiviziunilor teritoriale de ocupare a forței de muncă (Figura 2.3.1.1). O altă cauză fiind și creșterea în continuare a fluxului migrației în scop de muncă, preponderent persoane tinere, care își doresc mai multe oportunități de angajare și locuri de muncă de calitate. Motivele plecării sunt similare celor din alte țări, existând un solid profil net al emigrării (lipsa oportunităților de angajare în țară, salarii foarte mici, etc).

Fig. 2.3.1.1. Șomeri înregistrați după vârstă și nivelul de studii, %

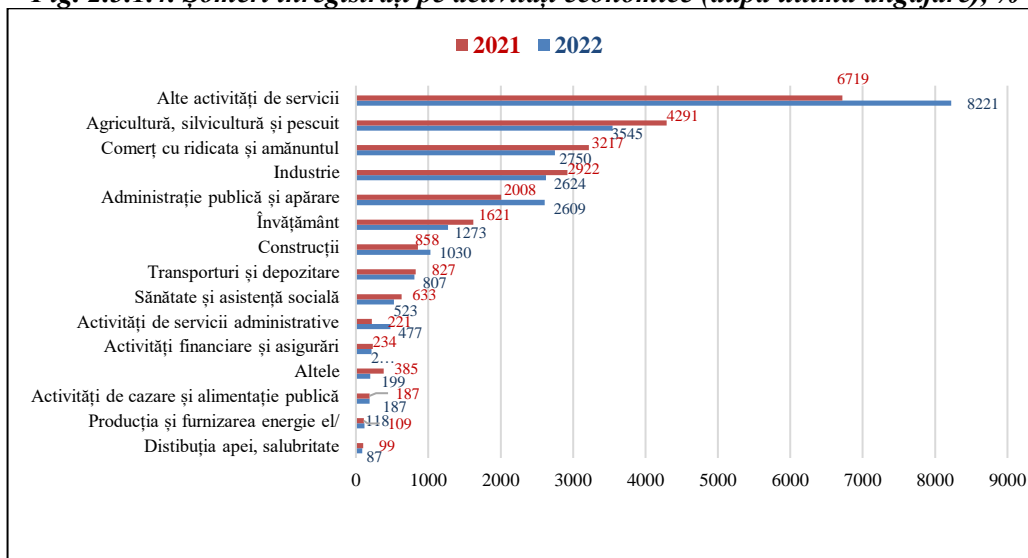
Sursa: Baza de date ANOFM

Analizând structura șomerilor după studii se observă o preponderență a persoanelor cu nivelul de studii primar/gimnazial - **58%** din total șomeri înregistrați. În dinamică se observă un trend ascendent (Figura 2.3.1.1) a celor ce se adresează la serviciile STOFM după studii și anume, creșterea ponderii persoanelor cu nivelul de studii primar/gimnazial, în anul 2022 fiind în creștere cu 5 p.p față de 2021 (53%).

Din numărul total al șomerilor înregistrați, **70%** (24667 persoane) sunt persoanele, care au provenit din muncă (53% - bărbați, 47% - femei), iar **30%** erau pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă (52% - bărbați, 48% - femei). Comparativ cu anul precedent, a scăzut ponderea celor pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă cu 4 p.p. și a crescut respectiv cei proveniți din muncă, din cauza faptului că în 2022 au fost mai multe disponibilizări comparativ cu anul 2021.

În distribuția șomerilor proveniți din muncă (24667 persoane) pe activități economice (după ultima angajare), se atestă ca cei mai mulți (Figura 2.3.1.4). au activat în *Alte activități de servicii* (33%), *Agricultură, silvicultură și pescuit* (14%), urmați de cei proveniți din *Comerț cu ridicata și amănuntul, din Industrie și Administrație publică și apărare* cu câte 11%. Comparativ cu anul 2021, ca pondere din numărul total al persoanelor provenite din muncă a crescut cu **17 p.p.** șomerii proveniți din *Alte activități de servicii și Administrație publică și apărare* cu **3 p.p.**

Fig. 2.3.1.4. Șomeri înregistrați pe activități economice (după ultima angajare), %

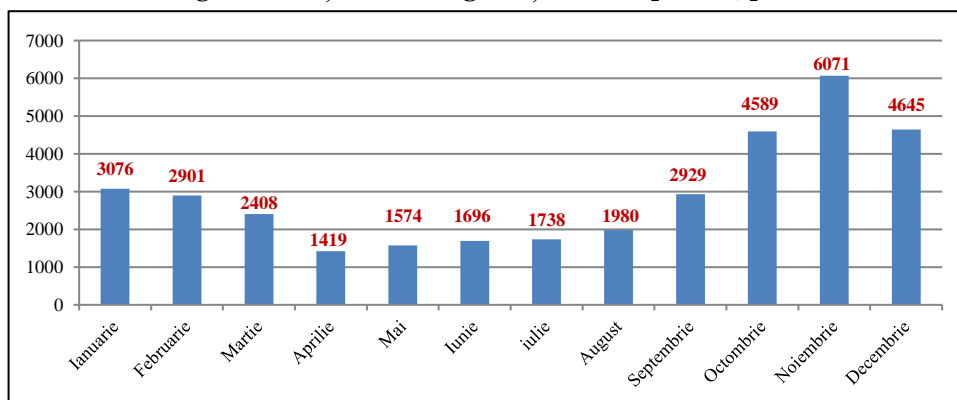
Sursa: Baza de date ANOFM

Din total proveniți din muncă (24667), **83%** erau muncitori și **17%** - slujbași. Muncitorii, fiind o majoritate covârșitoare (83%), conform activităților economice, cei mai mulți au fost din *Alte activități de servicii* (33%), *Agricultură* (15%), *Comerț cu ridicata și amănuntul* (11%), *Industrie* (10%), *Construcții* (4%), *Transport și depozitare* (4%) și *Alte tipuri de activități* (6%). După ocupații cei mai mulți au fost: cusătoresele, conducătorii auto, bucătarii, vânzătorii, viticultorii, cofetarii, brutarii, operatorii, etc. Slujbașii (17%), conform activităților economice, cei mai mulți au fost din *Administrație publică și apărare* (10%), *Învățământ* (5%) și *Sănătate și asistență socială* (2%). După ocupații sunt: contabili, asistenți personali, juriști, educatori, asistenți medicali, economiști, asistenți sociali, agronomi, specialiști în instituțiile publice și ingineri. Pentru facilitarea angajării acestei categorii de șomeri, o oportunitate ar fi oferirea cursurilor non-formale da către ANOFM.

În distribuția pe sexe, se constată că ponderea femeilor (**47%**) s-a situat în perioada analizată sub cea înregistrată în rândul bărbaților (**53%**), comparativ cu anul precedent în aspect de gen, continuă să crească ponderea bărbaților (de la 51% la 53%), care se adresează în căutarea unui loc de muncă.

Evoluția lunară a șomajului înregistrat în anul 2022 evidențiază o scădere lentă a acestuia până în luna aprilie, după care în perioada caldă a anului numărul șomerilor a fost mai mic, datorită lucrărilor sezoniere, iar începând cu luna septembrie numărul șomerilor care s-au înregistrat la subdiviziunile teritoriale de ocupare a forței de muncă (Figura 2.3.1.2) a fost în creștere.

Fig. 2.3.1.2. Șomeri înregistrați în 2022 pe luni, pers.

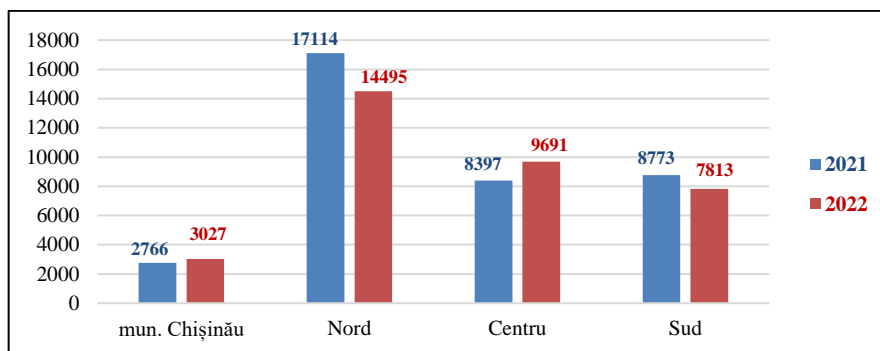

Sursa: Baza de date ANOFM

După medii de reședință ponderea persoanelor din mediul rural (67%) a fost superioară celei din mediul urban (33%). Comparativ cu anul 2021 ponderea șomerilor din mediul rural arată o tendință de creștere cu 1 p.p. În dinamică se menține această tendință. Situația șomajului înregistrat diferă

de la un raion la altul, evoluțiile nefavorabile ale acestuia fiind determinate, în principal, de dezvoltarea economică inegală la nivel teritorial. După regiuni statistice (Figura 2.3.1.3), cei mai mulți șomeri s-au înregistrat în zona Nord (41%), iar cei mai puțini în mun. Chișinău (9%). Comparativ cu anul 2021, în regiunile Nord și Sud a scăzut numărul șomerilor înregistrați, iar în mun. Chișinău și Centru din contra a crescut ca rezultat al modificărilor *Art.20 al.(5) din Legea 105* cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj modificat prin *LP137 din 16.07.20, MO199-204/07.08.20 art.414; în vigoare 07.02.21*] ce permite persoanelor de a se înregistra și conform locului de trai, nu neapărat conform vizei de resedință.

Fig. 2.3.1.3. Șomeri înregistrați pe regiuni statistice, persoane

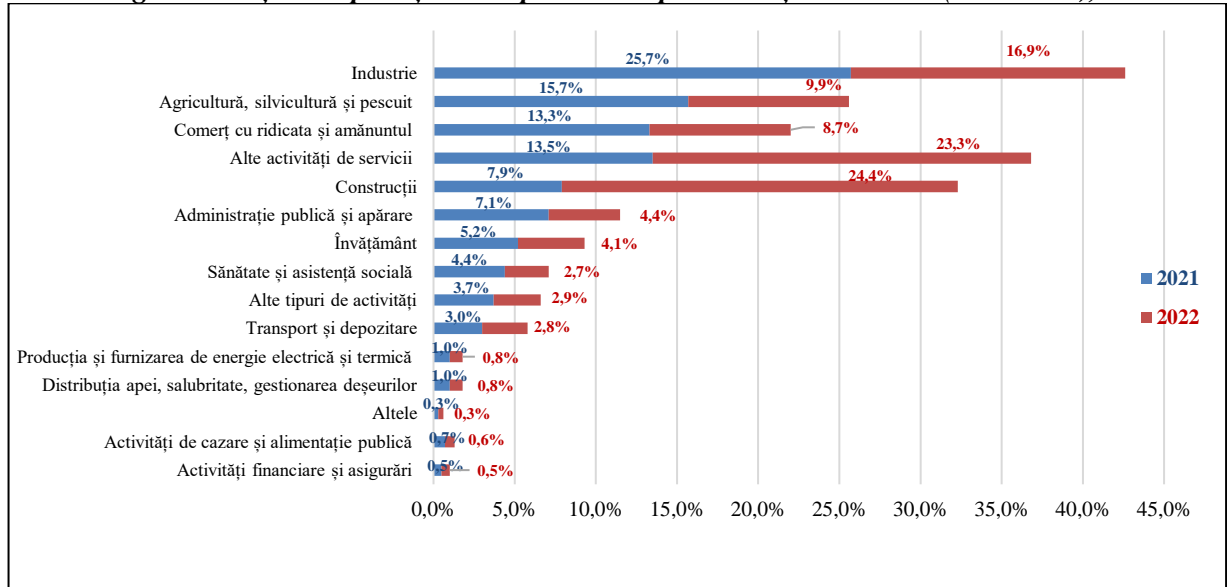

Sursa: Baza de date ANOFM

Analizând numărul șomerilor din baza de date după durata aflării în șomaj se atestă că majoritatea lor (68%) stau în evidență până în 6 luni. Numai 2% din numărul total de șomeri stau în șomaj de lungă durată mai mult de 24 luni. Conform vârstei, în șomaj de lungă durată sunt cu precădere persoanele cu vârsta de 50 +ani (52%), care se încadrează mai greu în câmpul muncii, iar cel mai puțin stau în evidență cei cu vârsta cuprinsă între 16-29 ani (5%).

2.3.2. Șomeri plasați în câmpul muncii. Din numărul total de șomeri înregistrați, au fost plasați în câmpul muncii **8,2 mii** șomeri, ceea ce constituie **24%** din numărul total de șomeri înregistrați. Comparativ cu anul precedent, ponderea șomerilor plasați în câmpul muncii din numărul șomerilor înregistrați pe parcursul anului 2022 a rămas aceeași. Deși a crescut numărul locurilor vacante înregistrate în anul 2022 cu 11%, totuși plasarea în câmpul muncii pe an ce trece devine tot mai dificilă, având în vedere că a crescut numărul persoanelor fără o calificare profesională cu 2% față de anul precedent constituind 68%, inclusiv a celor cu studii primare/gimnaziale a crescut cu 7% (în 2021-51%). Acești șomeri sunt cu probleme de integrare profesională și necesită măsuri suplimentare pentru a fi integrați pe piața muncii, una din ele fiind profilarea șomerilor. În rezultatul profilării s-a identificat că ponderea cea mai mare (38%) o dețin șomerii care necesită intensitate medie a serviciilor, 32% sunt șomeri care necesită intensitate înaltă a serviciilor și 30% sunt șomerii care necesită intensitate scăzută a serviciilor. În anul 2022 STOFM au elaborat planuri individuale de angajare (PIA) pentru 22425 șomeri (64% din totalul șomerilor înregistrați sau 69% din totalul șomerilor profilați), din care 1116 șomeri (5%) sunt persoane cu dizabilități. Totodată, din numărul total al șomerilor pentru care s-a elaborat PIA 4659 șomeri (21%) au fost plasați în câmpul muncii. O altă cauză a neocupării locurilor de muncă fiind infrastructura slab dezvoltată în zona rurală și transportul insuficient pentru creșterea mobilității în scop de muncă. Totodată, sunt persoane care se adresează la STOFM pentru a beneficia de careva înlesniri și sunt foarte greu de angajat în câmpul muncii. Din numărul total de șomeri plasați în câmpul muncii persoanele provenite din muncă au fost plasate în câmpul muncii cu o pondere de **77%** (6372 persoane) din numărul total de șomeri plasați în câmpul muncii (8234 persoane).

Fig. 2.3.2.1. Șomeri plasați în câmpul muncii pe activități economice (2021-2022), %

Sursa: Baza de date ANOFM

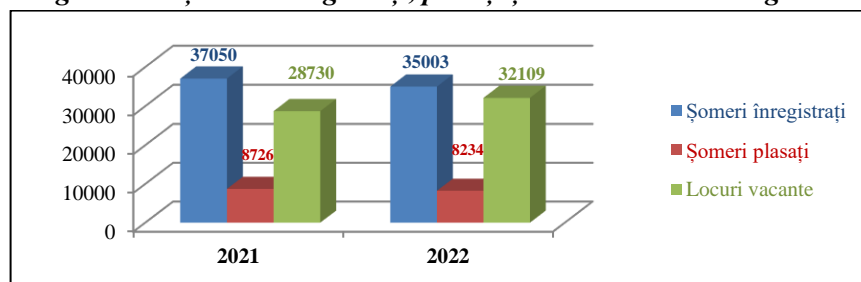
În dezagregarea pe activități economice (Figura 2.3.2.1) se observă că cei mai mulți șomeri s-au angajat în **Construcții (24,4%)**, **Alte activități de servicii (23,3%)**, **Industrie (16,9%)**, urmați de **Agricultură, silvicultură și pescuit (9,9%)**, **Comerț cu ridicata și amănuntul (8,7%)**, etc. În dinamică se observă că au scăzut angajările în **Industrie, Agricultură, silvicultură și pescuit și Comerț cu ridicata și amănuntul**, dar au crescut în **Construcții și Alte activități de servicii**.

Persoanele pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă s-au angajat în proporție de numai **23%** la sută, din care 63% sunt bărbații și 37% sunt femeile. Această categorie de șomeri se integrează mai greu în câmpul muncii din lipsa experienței de muncă (mulți angajatori refuză să angajeze personal fără experiență). Totodată femeile tinere, fără experiență de muncă și cu copii mici din lipsa serviciilor de îngrijire alternative (creșe la locul de muncă, servicii de îngrijire individualizată și creșe de tip familial) nu pot fi angajate în câmpul muncii. Deși, 68% din șomerii plasați în câmpul muncii aveau un nivel redus de instruire, din cauza deficitului mare de forță de muncă calificată pe piața forței de muncă, totuși au fost angajați de către agenții economici pentru a fi instruiți ulterior la locul de muncă.

După medii de reședință, persoanele din mediul rural s-au angajat cu o pondere de **65%**, iar cele din mediul urban cu **35%**. Comparativ cu anul precedent, a crescut ponderea persoanelor din mediul rural plasate în câmpul muncii cu 4 p.p. Se angajează mai ușor șomerii din mediul rural vizavi de cei din urban, deoarece cei din mediul rural acceptă locuri vacante mai puțin atractive, cei din mediul urban au cerințe mai mari.

2.3.3. Locuri vacante. În anul 2022 în baza de date a ANOFM au fost înregistrate **32,1 mii** locuri vacante de la cca **3,1 mii** de angajatori. Comparativ cu anul precedent, s-a majorat numărul de locuri vacante cu **12%**.

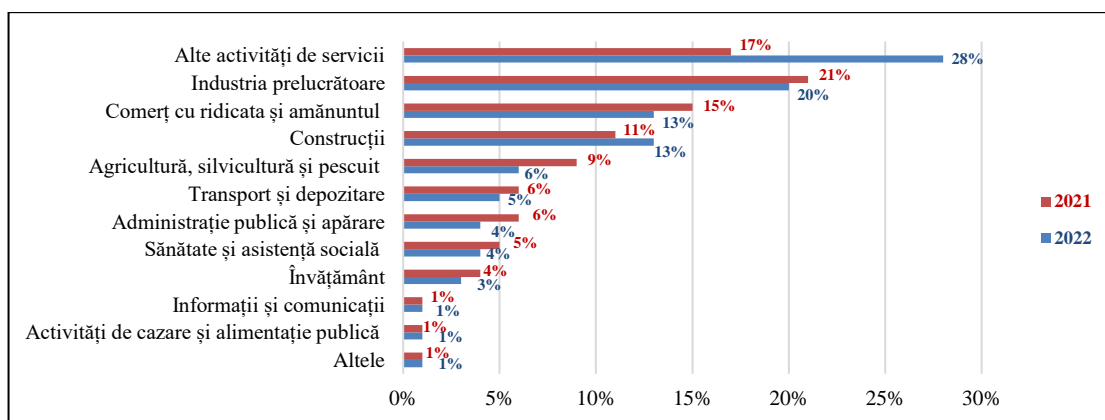
Fig. 2.3.3.1. Șomeri înregistrați, plasați și locuri vacante înregistrate

Sursa: Baza de date ANOFM

Din Figura 2.3.3.1 se observă în dinamică o scădere a numărului de șomeri înregistrați și o creștere a locurilor de muncă vacante, iar numărul șomerilor plasați în câmpul muncii în scădere cu 6%. Din Figura 2.3.3.2. se observă că cele mai multe locuri sunt din Alte activități de servicii (28%), *Industria prelucrătoare* (20%), urmate de *Comerț cu ridicata și amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor* (13%), *Agricultură, silvicultură și pescuit* (6%), etc.

Fig. 2.3.3.2. Locuri vacante pe activități economice, %

Sursa: Baza de date ANOFM

Comparativ cu anul precedent, se observă o creștere semnificativă a numărului de locuri de muncă vacante în *Alte activități de servicii* cu 11 p.p., *Construcții* cu 2 p.p., dar și o scădere în unele activități economice, mai semnificative fiind în: *Agricultură* cu 3 p.p. și *Administrație publică și apărare* cu 2 p.p. (Figura 2.3.3.2)

Conform **ocupațiilor** (Tabelul 1) ponderea cea mai mare din numărul total de locuri de muncă vacante o ocupă *Muncitorii calificați și asimilați* (**30,2%**), urmați de *Muncitorii necalificați* (**23,1%**). Ce ține de *Șomerii înregistrați*, cea mai mare pondere o constituie *Muncitorii necalificați* (**15,5%**). Analizând corelarea între cererea și oferta forței de muncă pe ocupații se observă discrepanțe semnificative, în mod special se semnalează o lipsă acută a forței de muncă calificate, la *Muncitori calificați*, cererea forței de muncă depășind oferta cu 20 p.p. Pe de altă parte *Muncitorii necalificați* înregistrați în baza de date a ANOFM, depășesc cererea cu 17 p.p. În concluzie, se atestă o discrepanță majoră în ceea ce privește competențele forței de muncă de pe piață și cele solicitate de angajatori.

Tab. 1. Locuri vacante înregistrate și șomeri înregistrați, inclusiv trecători, conform ocupațiilor clasificate după grupa majoră, pondere

Anul		2021	2022	2021	2022
		Locuri vacante	Locuri vacante	Șomeri	Șomeri
Total, din care conform grupei majore (%):		28730	32108	37050	35003
1	Legislatori, funcționari și manageri	2,1	1,7	1,1	1,2
2	Specialiști în diverse domenii de activitate	7,8	7,6	5,6	5,5
3	Tehnicienii și alți specialiști cu nivel mediu de calificare	7,9	6,7	3,3	3,5
4	Funcționari administrativi	5,2	3,3	1,4	1,6
5	Lucrători în domeniul serviciilor și comerț	12,8	14,2	7,7	7,4
6	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură, acvacultură, pescuit și vânătoare	1,3	1,2	1,0	1,4
7	Muncitori calificați și asimilați	23,3	30,2	8,4	10,4
8	Operatori la mașini, asamblori de mașini	14,6	11,7	6,2	6,3
9	Muncitori necalificați	17,5	15,5	30,0	32,7
Persoane pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă și fără o calificare		7,5	7,6	35,3	30,0

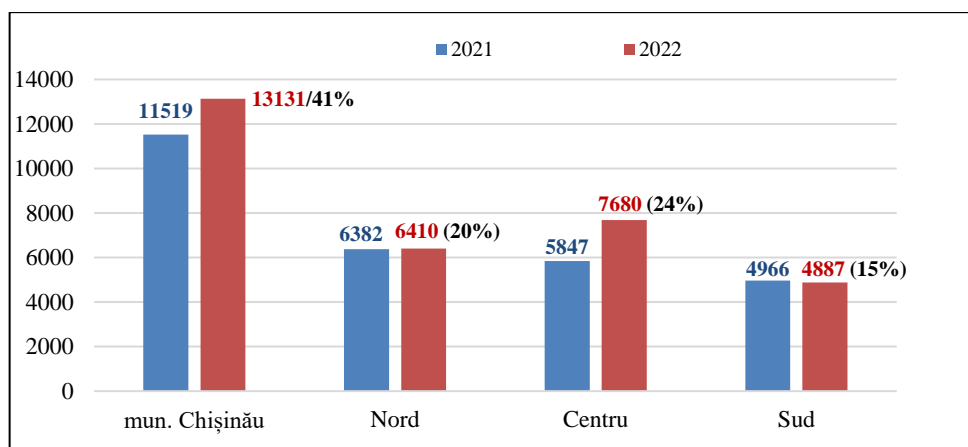
Sursa: Baza de date ANOFM

Comparativ cu anul precedent (Tabelul 1) la Locurile vacante, cea mai mare creștere a fost la *Muncitori calificați cu 7 p.p.*, ceea ce semnaleză o sporire a solicitării forței de muncă calificate pe piața muncii.

Principalele ocupații/meserii în care s-a înregistrat un număr semnificativ de locuri de muncă vacante în anul 2022, dar și au fost declarate de angajatori în mod repetat pe parcursul anului au fost: cusător, conducător auto, vânzător, medic și asistent medical, bucătar, electrogazosudor, contabil, precum și muncitor necalificat, hamal. Aceleași ocupații/meserii s-au regăsit în top și în 2021.

Între cererea (locuri vacante) și oferta forței de muncă (șomerii) pe ocupații dezagregate pe raioane există o discrepanță atât din punct de vedere geografic, cât și în ceea ce privește competențele forței de muncă și cele solicitate de angajatori. O discrepanță semnificativă se atestă în mun. Chișinău, Bălți și Ungheni, unde cererea de forță de muncă depășește cu mult oferta, existând o capacitate mai mare de absorbție a forței de muncă disponibilă, acestea confruntându-se cu un deficit accentuat de forță de muncă. Iar în Ocnița, Taraclia, Rezina, Sângerei, UTAG, Dondușeni, Drochia, Glodeni, Briceni, Edineț Soroca și Telenești, unde numărul șomerilor înregistrați depășește cu mult numărul de locuri de muncă vacante, conduc la bariere în absorbția pe piața muncii a numărului mare de șomeri înregistrați și astfel oferta forței de muncă devenind în exces față de cerere. Totuși, un echilibru între cerere și ofertă se atestă în mai multe raioane: Orhei, Hâncești, Cahul, Ștefan-Vodă, Strășeni, Călărași și Leova. După regiuni statistice, cele mai multe locuri de muncă vacante au fost înregistrate în mun. Chișinău, (41%), urmat de regiunea Centru (24%), Nord cu 20% și regiunea Sud cu 15% (Figura 2.3.3.3).

Fig. 2.3.3.3. Locuri vacante înregistrate pe regiuni statistice, %

Sursa: Baza de date ANOFM

Comparativ cu anul precedent, în 2022 a crescut semnificativ numărul locurilor vacante în mun. Chișinău și Centru, în Nord și Sud s-au păstrat aceleași tendințe (Figura 2.3.3.3).

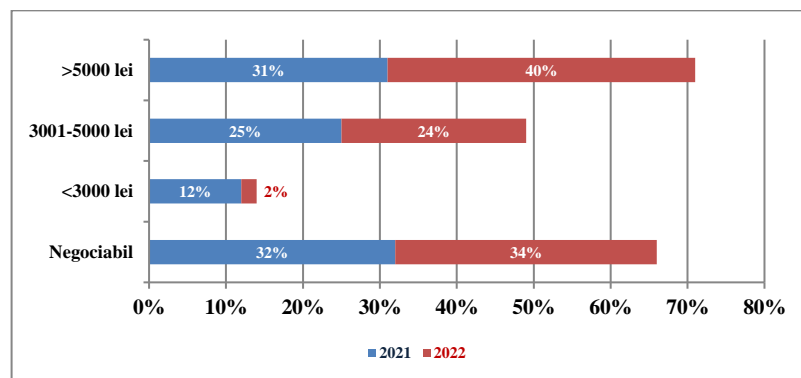
Având în vedere că **19%** din numărul total de locuri de muncă vacante sunt pentru slujbași și **81%** pentru muncitori, respectiv și distribuția locurilor după studii reflectă acest lucru. Astfel, cele mai multe locuri de muncă vacante înregistrate solicită studii liceale/medii generale (**38%**), urmate de primare/gimnaziale (**34%**), secundar-profesionale (**13%**), superioare (**10%**) și medii speciale (**5%**).

Cele mai multe locuri vacante au fost înregistrate în luna noiembrie (6071) datorită implicării tuturor angajaților STOFM în chestionarea angajatorilor în această perioadă și identificarea unui număr mai mare de locuri de muncă vacante. Cele mai puține au fost înregistrate în lunile aprilie (1419) și mai (1574), din cauza efectului sezonier.

Pe **medii de reședință**, ponderea locurilor de muncă vacante rămâne în continuare concentrată în mediul urban (**87%**), în rural fiind – **13%**.

2.3.4. Salarii. În clasificarea locurilor de muncă vacante după **salarii** (Figura 2.3.4.1) se atestă modificări semnificative în comparație cu anul precedent, indicând un trend pozitiv. Astfel, locurile vacante cu salarii mai mari de **5000 lei** s-au majorat de la **31%** la **40%**, iar cele mai mici de **3000 lei** au scăzut de la **12%** la **2%**.

Fig. 2.3.4.1. Locuri vacante conform salariilor,%

Sursa: Baza de date ANOFM

În sectorul bugetar în trimestrul IV 2022 câștigul salarial mediu lunar a constituit 9894,8 lei (cu 20,1% mai mult față de trimestrul IV 2021), iar în sectorul real – 12129,0 lei (cu 17,5% mai mult față de trimestrul IV 2021). nu este mai mic în sectorul real salariu.

Capitolul III. Politicile pieței muncii

3.1. Măsuri active ale pieței muncii

Agenția Națională prin intermediul subdiviziunilor teritoriale implementează următoarele măsuri active de ocupare a forței de muncă:

Formarea profesională. Formarea profesională a șomerilor se realizează prin:

Cursuri de calificare, recalificare, perfecționare și specializare. Pe parcursul anului 2022, au absolvit cursuri de formare profesională **1062** șomeri, sau mai mult cu **20%** ca în 2021, din care calificare – **68%**, recalificare – **26%** și perfecționare – **6%**. Din numărul total de absolvenți – **70%** au constituit femeile (cu 3 p.p. mai puțin ca în 2021), – **52%** erau din sectorul rural (aceiași proporție ca și în 2021). A scăzut cu **7 p.p.** numărul tinerilor care au absolvit cursuri de formare profesională cu vârsta cuprinsă între 16-29 ani (**43%**), comparativ cu anul 2021 (**50%**), urmați de cei cu vârsta de 36-45 ani (**24%**), care a crescut cu **4 p.p.** față de 2021.

Cele mai solicitate profesii pentru instruire au fost: bucatar/bucătăreasă, frizer/frizeriță, contabil/contabilă, operator/operatoroare la calculator, manichiuristă, cofetar/cofetară, cusător/cusătoreasă în confecții, mecanic/mecanică-auto, electrogazosudor, etc.

Ca rezultat al absolvirii cursurilor de formare profesională, au fost plasați în câmpul muncii **68%** sau cu **8 p.p.** mai mult ca în 2021.

Pe parcursul anului 2022 au absolvit instruirea la locul de muncă în cadrul unității **128** de șomeri, din care **44** persoane sunt femei (**71%**) și **23** sunt tineri cu vârsta cuprinsă între 16-34 ani. Urmare a absolvirii instruirii la locul de muncă **21** șomeri au fost plasați în câmpul muncii (**34%**).

Stagii profesionale. Pe parcursul anului 2022 au finalizat stagiul profesional și au obținut Confirmarea privind antrenarea în stagiul profesional și competențele practice dobândite **246** șomeri, dintre care **27** șomeri cu care au fost încheiate contracte de stagiul profesional în anul 2021. Numărul șomerilor cu care au fost încheiate contracte de stagii profesionale în perioada anului 2022 este de **270** persoane,

dintre care **33** de șomeri continuă să urmeze programul de stagiu profesional și pe parcursul anului 2023. Din totalul șomerilor care au finalizat stagii profesionale, **80%** au constituit femeile, iar **20%** bărbații. Conform vârstei, cei mai mulți beneficiari ai măsurii de stagiu profesional erau tineri cu vârsta cuprinsă între 16-34 ani (61%) și 8% persoane cu vârsta de peste 50 ani. După nivelul de studii, cei mai mulți beneficiari la momentul înregistrării cu statut de șomer aveau studii gimnaziale (36%), 32% studii secundare profesionale, **11%** studii colegiale, **10%** studii liceale, iar **11%** aveau studii superioare. Șomerii cu studii gimnaziale, liceale dețineau cursuri de formare profesională, iar antrenarea în măsura de stagiu profesional a avut loc în profesia/meseria deținută în rezultatul absolvirii cursurilor.

Subvenționarea locurilor de muncă. Măsura de subvenționare a locurilor de muncă are ca scop creșterea șanselor de ocupare a șomerilor care necesită suport suplimentar pe piața muncii. Pe parcursul anului 2022 la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă ale ANOFM au fost înregistrate **451** cereri depuse de angajatori pentru subvenționarea locurilor de muncă (față de 426 cereri a anului 2021). Din cele 451 cereri de subvenționare, **420** au fost acceptate. Au beneficiat de subvenții **185** angajatori. Majoritatea angajatorilor (94%) sunt din sectorul IMM (44% – micro, 27% – mici, 23% – mijlocii și 7% sunt companii mari). Beneficiarii subvențiilor își desfășurau activitatea în următoarele domenii: **40%** – *Alte activități de servicii*, **21%** – *Comerț cu ridicata și cu amănuntul*, **11%** – *Industria prelucrătoare*, 7% – *Agricultură, silvicultură și pescuit*, 6% – *Construcții*, **5%** – *Transport și depozitare*, **3%** – *Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare*, **3%** - *Activități de cazare și alimentație publică*, **2%** - *Sănătate și asistență socială*, iar câte 1 unitate erau din domeniile: *Activități de servicii administrative și Activități de servicii suport*, *Industria extractivă*, *Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat*, *Activități de cazare și alimentație publică*, *Activități financiare și asigurări și Învățământ*. În cadrul celor 185 companii au fost angajați 416 șomeri care necesită suport suplimentar pe piața muncii, inclusiv 53% femei. Din numărul total al șomerilor angajați, conform categoriilor de șomeri eligibile pentru subvenționare **81%** erau persoane cu vârstă de 50 de ani și peste (56% - persoane 50-55 ani și 44% - persoane 56+), **14%** – persoane cu dizabilități, **1%** – persoane eliberate din locurile de detenție și **4%** – tineri cu vârsta cuprinsă între 16-24 de ani: din familii defavorizate, orfani, rămași fără îngrijirea părinților, aflați sub tutelă sau curatelă.

Suport pentru crearea/adaptarea locului de muncă. Conform Legii 105/2018, angajatorii și șomerii care creează sau adaptează locuri de muncă pot beneficia de suport din partea STOFM, care constă în:

1. Subvenții acordate pentru crearea sau adaptarea locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități (art.38). Aceasta este adresată angajatorilor și se realizează prin compensarea parțială a costurilor de creare/adaptare a locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități. Pe parcursul anului 2022 la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă ale ANOFM au fost înregistrate **5** cereri depuse de angajatori pentru subvenționarea creării locurilor de muncă. Au fost emise **3** decizii cu privire la acordarea subvenției pentru crearea locurilor de muncă pentru persoane cu dizabilități. În total au beneficiat de subvenții **5** angajatori, inclusiv 2 trecători din anul precedent pentru crearea a **5** locuri de muncă la care au fost angajate **5** persoane cu dizabilități (3 bărbați și 2 femei). Persoanele au fost angajate la locurile de muncă create în calitate de paznic, marcatore etichetator, conducător auto, operator la manipulator, cusător /cusătoreasă. **3** persoane erau încadrate în gradul de dizabilitate medie (gr. III), o persoană – în gradul de dizabilitate accentuată (gr. II) și o persoană – în gradul de dizabilitate severă (gr. I). Locurile de muncă au fost subvenționate de către subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă din Cantemir (2 locuri), Bălți (1 loc), Chișinău (1 loc) și Criuleni (1 loc).

3. Susținerea proiectelor de inițiative locale (art.40). În perioada de raportare s-au acordat subvenții pentru stimularea creării locurilor de muncă în mediul rural pentru **30** angajatori. Cei mai mulți beneficiari de subvenții oferite pentru inițiativele locale au fost identificați de STOFM Anenii Noi și Călărași (câte 4 angajatori), Dubăsari și Glodeni (câte 3 angajatori), Briceni, Cahul, Chișinău, Criuleni și Râșcani (câte 2 angajatori), iar alte 5 subdiviziuni au identificat câte un angajator. Urmare

a acordării subvențiilor pentru cei 30 angajatori, au fost create în total 48 locuri de muncă în mediul rural la care au fost selectate și angajate 48 persoane cu statut de șomer.

4. Stimularea mobilității forței de muncă. Pe parcursul anului 2022, STOFM au antrenat în măsuri de stimulare a mobilității forței de muncă 218 persoane înregistrate cu statut de șomer (cu 105 persoane mai mult față de anul 2021), din care 52% sunt femei, iar din rândul tinerilor (16-29 ani) au beneficiat de indemnizații 26%. Din totalul beneficiarilor de indemnizații, majoritatea șomerilor sunt din localitățile rurale (86%), iar 14% fiind din mediul urban, s-au angajat la fel în urban (din centrul raional în alt oraș sau centru raional). Aceștea sunt din raioanele Ocnița (6 persoane), Cimișlia (5 persoane), Râșcani (3 persoane), Călărași (3 persoane), Rezina (2 persoane), Sângerei, Șoldănești, Nisporeni, Glodeni, Fălești și Anenii Noi câte 1 persoană.

3.2. Măsuri pasive ale pieței muncii. În perioada de referință, s-a stabilit ajutorul de șomaj pentru **5297** persoane, din care **54%** sunt femei, **55%** din sectorul rural.

Capitolul IV. Concluzii.

Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS) în 2022:

conform datelor preliminare, PIB a constituit **272,6** miliarde de lei, prețuri curente de piață, fiind în descreștere, în termeni reali, cu **5,9%** față de anul 2021;

criza energetică, războiul din țara vecină, creșterea prețurilor sunt factorii de bază ce au diminuat producția industrială cu 5,1% în anul 2022, plus seceta severă din vara anului 2022 a influențat grav și sectorul agricol;

la sfârșitul anului 2022 rata inflației în Moldova a fost de **30,24%**, ceea ce reprezintă o cifră record pentru republică în acest secol. Comparativ cu 2021 (13,94%), indicele prețurilor de consum a crescut de peste două ori. Inflația medie anuală a fost de 28,7%, față de **5,1%** în 2021;

numărul preliminar al **populației cu reședința obișnuită** a constituit **2604,0 mii** persoane, în scădere cu **22,9** mii persoane (cu 0,9%) față de începutul anului precedent;

rata de participare la forța de muncă a populației de 15 ani și peste (*proporția forței de muncă de 15 ani și peste în populația totală de aceeași categorie de vârstă*) a constituit – **41,8%**, fiind în creștere față de valoarea anului precedent (în anul 2021 – 41,1%);

populația ocupată a constituit **862,3 mii** persoane, înregistrând o creștere de **2,2%**, comparativ cu anul precedent;

rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (*proporția persoanelor ocupate în vârstă de 15 ani și peste față de populația totală din aceeași categorie de vârstă*) a fost de **40,5%**, fiind în creștere față de nivelul anului precedent (39,8% în 2021);

numărul **șomerilor BIM** a constituit **27,7 mii** persoane, fiind în ușoară descreștere, comparativ cu anul precedent. **Rata șomajului** (*ponderea șomerilor BIM în forța de muncă*) la nivel de țară a înregistrat valoarea de **3,1%**, comparativ cu anul 2021 aceasta s-a redus (3,1%);

numărul tinerilor NEET a constituit **190,3 mii** persoane din care **17,2%** erau din rândul tinerilor cu vârsta de 15-24 ani, **26,2%** din rândul tinerilor de 15-29 ani și respectiv **29,7%** din rândul celor de 15-34 ani.

Conform bazei de date ANOFM, pe parcursul anului 2022:

au fost înregistrați cu statut de șomer **35 mii** persoane în căutarea unui loc de muncă, ceea ce a constituit o scădere cu 6% față de anul 2021, din care:

persoanele **fără o calificare profesională** au constituit **68%**, cu 2 p.p. mai mult ca în 2021;

pe grupe de vârstă, comparativ cu anul 2021, a crescut cu **3 p.p.** ponderea șomerilor cu vârsta 50+ ani, iar a celor cu vârsta de 26-34 ani și 16-29 ani a scăzut cu câte **2 p.p.** Pe parcursul ultimilor ani se observă o tendință de scădere a ponderii persoanelor tinere, care se înregistrează la subdiviziunile teritoriale în căutarea unui loc de muncă și o creștere a celor mai în vârstă (50+ ani);

conform studiilor – preponderent sunt persoanele cu studii **primare/gimnaziale** - **58%** din total șomeri înregistrați, cu 7 p.p. în creștere față de 2021;

după medii de reședință, ponderea persoanelor din mediul **rural** este predominant (67%) și a crescut cu 1 p.p. față de 2021 (**66%**);

din total șomeri înregistrați au fost **plasați** în câmpul muncii **8,2 mii** șomeri, fiind la același nivel ca în 2021;

au fost înregistrate **32,1** mii locuri vacante sau cu 12% mai multe comparativ cu anul precedent, din care:

conform **studiilor**, cele mai multe locuri de muncă înregistrate solicită studii primare/gimnaziale/liceale (**72%**) sau cu 7% mai mult ca anul precedent;

în dinamică se observă o scădere a numărului de șomeri înregistrați și o creștere a locurilor de muncă vacante, iar numărul șomerilor plasați în câmpul muncii în scădere;

conform **ocupațiilor** ponderea cea mai mare din numărul total de locuri de muncă vacante o ocupă *Muncitorii calificați și asimilați* (**30,2%**), urmați de *Muncitorii necalificați* (**23,1%**). Ce ține de *Șomerii înregistrați*, cea mai mare pondere o constituie *Muncitorii necalificați* (**33,1%**);

Analizând corelarea între cererea și oferta forței de muncă pe ocupații se observă discrepanțe semnificative, în mod special se semnalează o lipsă acută a forței de muncă calificate, la *Muncitorii calificați*, cererea forței de muncă depășind oferta cu 21 p.p. Pe de altă parte *Muncitorii necalificați* înregistrați în baza de date a ANOFM, depășesc cererea cu 10 p.p. În concluzie, se atestă o discrepanță majoră în ceea ce privește competențele forței de muncă de pe piață și cele solicitate de angajatori;

comparativ cu anul precedent la Locurile vacante, cea mai mare creștere a fost la *Muncitorii calificați* cu 7 p.p., ceea ce semnalează o sporire a solicitării forței de muncă calificate pe piața muncii;

după regiuni statistice, cele mai multe locuri de muncă vacante au fost înregistrate în mun. Chișinău, (41%), urmat de regiunea Centru (24%), Nord cu 20% și regiunea Sud cu 15%;

cele mai multe locuri de muncă vacante înregistrate solicită studii liceale/medii generale (**38%**), urmate de primare/gimnaziale (**34%**), secundar-profesionale (**13%**), superioare (**10%**) și medii speciale (**5%**);

pe **medii de reședință**, ponderea locurilor de muncă vacante rămâne în continuare concentrată în mediul urban (**87%**), în rural fiind – **13%**;

în clasificarea locurilor de muncă vacante după **salarii** se atestă modificări semnificative în comparație cu anul precedent, indicând un trend pozitiv. Astfel, locurile vacante cu salarii mai mari de **5000 lei** s-au majorat de la **31%** la **40%**, iar cele mai mici de **3000 lei** au scăzut de la **12%** la **2%**;

deși a crescut numărul locurilor vacante înregistrate în anul 2022 cu 11%, totuși plasarea în câmpul muncii pe an ce trece devine tot mai dificilă, având în vedere că a crescut numărul persoanelor fără o calificare profesională cu 2% față de anul precedent constituind 68%, inclusiv a celor cu studii primare/gimnaziale a crescut cu 7% (în 2021-51%).